

KOMPAS NA ZMIANY

Przepisy prawa dla firm 2026

Polski producent

Globalne standardy.
Pełna wolność wyboru.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP

2. KRAJOWY SYSTEM E-FAKTUR

3. KADRY PŁACE I HR

- Jawność wynagrodzeń
- Składka zdrowotna dla działalności gospodarczych
- Nowe zasady ustalania stażu pracy
- Zmiany w deklaracjach podatkowych PIT oraz IFT
- Nowe wskaźniki kadrowo-płacowe na 2026 r.

4. FINANSE I KSIĘGOWOŚĆ

- Nowy plik JPK_V7 i zmiany w obszarze VAT
- JPK CIT
- JPK PIT
- Zmiany w Księdze Podatkowej Przychodów i Rozchodów oraz Ewidencji Ryczałtowej
- Nowe e-Sprawozdania Finansowe
- Aktualizacje deklaracji CIT oraz IFT
- Dostosowanie przelewów do wymogów ISO 20022
- Zmiany w kilometrówce oraz opłatach środowiskowych
- Nowy dzień wolny od pracy - Wigilia

5. HANDEL I MAGAZYN

- System kaucyjny

6. WORKFLOW I DMS

- e-Doręczenia
- Centralny Rejestr Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych

Wstęp

Dynamiczne zmiany w polskim prawie wymagają od przedsiębiorców i specjalistów nieustannego monitorowania nowych regulacji oraz szybkiego dostosowywania się do kolejnych obowiązków. Naszym priorytetem w Soneta jest, by system ERP enova365 nie tylko nadążał za tempem zmian legislacyjnych, ale także realnie wspierał firmy w codziennym funkcjonowaniu i rozliczeniach.

Nasz zespół ekspertów na bieżąco analizuje zakres zmian, uczestniczy w konsultacjach branżowych oraz współpracuje z instytucjami takimi, jak Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Cyfryzacji, ZUS oraz organizacjami branżowymi, m.in. ze Stowarzyszeniem Księgowych w Polsce oraz z biurami rachunkowymi. Dzięki temu jesteśmy w stanie szybko implementować nowe przepisy w naszych rozwiązaniach, co zapewni ich zgodność z aktualnym stanem prawnym i bezpieczeństwo, korzystających z nich firm.

2026 r. przynosi kolejną falę istotnych zmian, obejmujących m.in. wdrożenie Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF), nowe struktury JPK (CIT, PIT, VAT), zmiany w ewidencji środków trwałych, nowe zasady ustalania stażu pracy, jawność wynagrodzeń, aktualizacje wskaźników kadrowo-płacowych, system kaucyjny dla opakowań, e-Doręczenia oraz wiele innych. Każda z tych zmian wymaga nie tylko znajomości przepisów, ale także praktycznego przygotowania organizacji i systemów informatycznych.

Oddajemy w Państwa ręce „Kompas na zmiany 2026” – przewodnik po najważniejszych nowościach legislacyjnych, który pokazuje, jak enova365 ułatwia adaptację do nowych wymogów. W e-booku znajdą Państwo nie tylko omówienie kluczowych zmian, ale też praktyczne wskazówki, harmonogramy wdrożeń oraz komentarze ekspertów, które pomogą przygotować się do nadchodzących wyzwań.

Zapewniam, że każda kolejna aktualizacja systemu enova365 będzie wdrażana terminowo i zgodnie z przepisami – tak, by wszyscy nasi klienci mogli skupić się na rozwoju swojego biznesu, mając pewność, że kwestie prawne i technologiczne pozostają pod stałą opieką naszych specjalistów. Będziemy współpracować z Państwem na zasadach znanych od lat – bez zbędnej zwłoki, w ramach rocznej aktualizacji systemu enova365 przez Sieć Autoryzowanych Partnerów.

Jadwiga Wojtas

Dyrektor ds. produkcji i rozwoju

KSeF to jeden z najbardziej rozbudowanych i dynamicznie zmieniających się obszarów regulacyjnych. Aby uniknąć spłycenia tematu i zapewnić czytelnikom realną wartość, przygotowaliśmy osobne publikacje w całości poświęcone Krajowemu Systemowi e-Faktur. Zależy nam, by każdy mógł sięgnąć po kompletne i aktualne opracowanie, skierowane oddzielnie do firm handlowych i do biur rachunkowych, których potrzeby są diametralnie różne.

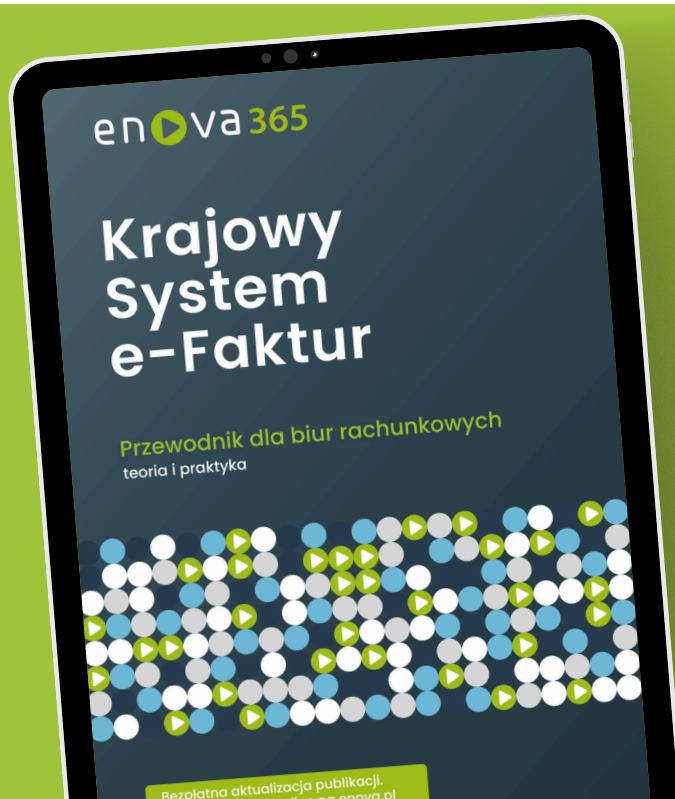
Karol Rajda

Product Manager enova365

SPRAWDŹ NASZE SPECJALNE PUBLIKACJE

Pobierz dla biur

Pobierz dla firm

JAWNOŚĆ WYNAGRODZEŃ

Kadry Płace i HR

PODSTAWA PRAWNA

Ustawa z dnia 4 czerwca 2025 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 807).

TERMIN WEJŚCIA W ŻYCIE

Z dniem 24.12.2025 r. wejdzie w życie nowelizacja Kodeksu pracy, która wdraża część unijnej Dyrektywy 2023/970 w sprawie jawności wynagrodzeń. Dla pracodawców oznacza to obowiązek zwiększenia przejrzystości płac oraz jawność wynagrodzeń na etapie rekrutacji. Nowelizacja przewiduje również neutralność płciową ogłoszeń rekrutacyjnych.

JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO ZMIANY?

Od grudnia 2025 r. pracodawcy muszą zapewnić pełną przejrzystość zasad wynagradzania. Regulaminy i polityki płacowe powinny być jasne, a informacje o widełkach i elementach wynagrodzenia dostępne dla kandydatów już na etapie rekrutacji. To nie tylko wymóg prawny, ale także element budowania zaufania i wizerunku firmy.

W świetle tych założeń moduł **Kadry i Płace w wersji platynowej** enova365 wspomogą użytkowników w spełnieniu nowych obowiązków. Nowe funkcje to m.in.:

- **Ewidencja elementów płacowych i regulaminów** – przypisywanie widełek wynagrodzeń, dodatków i benefitów do stanowiska.
- **Załączniki do stanowiska** – dodawanie regulaminu wynagradzania w formie pliku, aby mieć komplet informacji w jednym miejscu.
- **Historyczność definicji stanowiska** – aktualizacja widełek płacowych oraz nazw stanowisk od wskazanej daty, z zachowaniem pełnej zgodności z wymogami neutralności płci w ogłoszeniach.

Jawność wynagrodzeń w module **Kadry i Płace w wersji platynowej** enova365 to dla firmy:

- **oszczędność czasu** – wszystkie dane w jednym systemie, gotowe do wykorzystania w ogłoszeniach,
- **minimalizacja ryzyka** – zgodność z przepisami i uniknięcie sankcji,
- **elastyczność** – łatwe aktualizacje widełek i nazw stanowisk bez chaosu w dokumentacji.

O czym powinny pamiętać działy HR:

- ustaleniu widełek płacowych dla każdego stanowiska,
- dodaniu informacji o dodatkach i benefitach,
- zaktualizowaniu regulaminów i polityk systemu wynagradzania,
- zweryfikowaniu nazw stanowisk pod kątem neutralności płciowej.

KOMENTARZ EKSPERTA

W grudniu wchodzi w życie polskie przepisy nakładające obowiązek informowania kandydatów o zakresie proponowanego wynagrodzenia w celu zwiększenia jego jawności. Natomiast w nadchodzącym roku firmy czekają kolejne zmiany wynikające z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/970, do której na ten moment brakuje przepisów polskich. Państwa członkowskie są zobowiązane do jej wdrożenia do 7 czerwca 2026 r.

Anna Sołtys

Zastępca kierownika projektu Kadry i Płace

SKŁADKA ZDROWOTNA DLA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZYCH

PODSTAWY PRAWNE

Art. 79, 79a, 81 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146 ze zm.).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r.

TERMIN WEJŚCIA W ŻYCIE

Minimalna podstawa składki zdrowotnej dla osób prowadzących działalność gospodarczą wyniesie 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę:

- od 01.01.2026 r. – w przypadku właścicieli, którzy stosują opodatkowanie w formie karty podatkowej,
- od 01.02.2026 r. – w przypadku właścicieli opodatkowanych na zasadach ogólnych (skala lub podatek liniowy).

JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO ZMIANY?

W enova365 zostały uwzględnione zmiany dotyczące wysokości minimalnej podstawy składki zdrowotnej. Umożliwia to użytkownikom rozliczającym właścicieli na łatwe dokonanie naliczeń dla poszczególnych form opodatkowania, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

KOMENTARZ EKSPERTA

Wraz ze wzrostem minimalnego wynagrodzenia za pracę rośnie też minimalna składka zdrowotna dla osób prowadzących działalność gospodarczą, opodatkowanych w formie karty podatkowej lub na zasadach ogólnych. W 2026 r. oznacza to duże obciążenie dla przedsiębiorców, gdyż podstawę stanowi 100% kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w pierwszym dniu roku składkowego, a nie 75% jak dotychczas. W konsekwencji minimalna składka zdrowotna wzrośnie z obecnych 314,96 zł do 432,54 zł. Jest to podwyżka aż o 117,58 zł miesięcznie.

”

Aneta Siemińska

Starszy konsultant projektu Kadry i płace

NOWE ZASADY USTALANIA STAŻU PRACY

PODSTAWA PRAWNA

Ustawa z dnia 26 września 2025 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2025 r. poz. 1423).

TERMIN WEJŚCIA W ŻYCIE

Uprawnienia pracownicze wynikające z przeliczenia okresów wpływających na staż pracy będą przysługiwały od dnia rozpoczęcia stosowania nowych przepisów, czyli:

- **od 1 stycznia 2026 r.** – dla pracowników zatrudnionych u pracodawcy będącego jednostką sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- **od 1 maja 2026 r.** (czyli od pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy) – dla pracowników zatrudnionych u pracodawcy będącego jednostką sektora prywatnego.

JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO ZMIANY?

Po wejściu w życie ustawy z dnia 26 września 2025 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw pracodawcy będą musieli ponownie ustalić staż pracy pracowników.

Oprócz pracy na etacie do okresu zatrudnienia wliczać się będą m.in.:

- **okresy, za które zostały opłacone składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe lub wypadkowe:**
 - prowadzenia przez osobę fizyczną pozarolniczej działalności,
 - pozostawania osobą współpracującą z osobą fizyczną prowadzącą tę działalność,
- **okresy, w których osoba fizyczna podlegała ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu:**
 - wykonywania przez osobę fizyczną umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia,
 - wykonywania przez osobę fizyczną umowy agencyjnej,
 - pozostawania przez osobę fizyczną członkiem rolniczej spółdzielni produkcyjnej,
 - pozostawania przez osobę fizyczną członkiem spółdzielni kółek rolniczych.

Do okresu zatrudnienia wliczać się będą również udokumentowane okresy działalności zawodowej określone powyżej, w których osoba fizyczna nie podlegała ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym na podstawie odrębnych przepisów. Podstawą uwzględnienia przez pracodawcę takich okresów w stażu pracownika będzie przedstawione przez pracownika zaświadczenie z ZUS lub inny rodzaj dokumentu potwierdzający okres danej aktywności.

Nowe funkcje w module Kadry i Płace systemu enova365 – kompleksowa obsługa stażu pracy zgodnie z aktualnymi przepisami.

W odpowiedzi na zmiany w prawie pracy, enova365 wprowadza rozwiązania, które znacząco usprawnią proces ustalania stażu pracy i naliczania świadczeń zależnych od okresów zatrudnienia. Dzięki nowym funkcjom w module **Kadry i Płace** zyskasz pełną kontrolę nad danymi pracowników oraz automatyzację kluczowych procesów kadrowych.

W **enova365 w module Kadry i Płace** dostępne będą funkcje, ułatwiające ustalenie stażu pracy z uwzględnieniem nowych przepisów:

- **wskazanie daty początku obowiązywania rozszerzonych okresów aktywności zawodowej** odpowiedniej dla danej firmy,
- **elastyczne zarządzanie umowami cywilnoprawnymi** – oznaczanie umów zleceń, które mają być wliczane do stażu pracy, bez ryzyka pomyłek,
- **kompleksowe ujęcie historii zatrudnienia** – ewidencji okresów pracy poza firmą na podstawie zaświadczeń pracownika,
- **automatyzacja obliczeń** – system sam uwzględni okresy z umów zlecenia w stażu pracy, eliminując ręczne korekty.

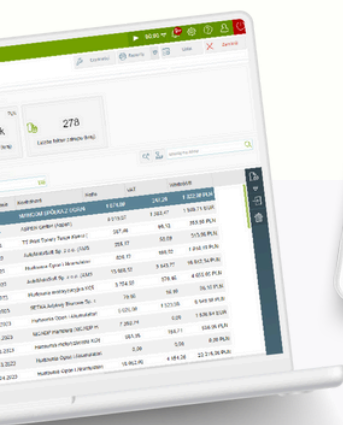
Nowe rozwiązania w **enova365 w module Kadry i Płace** pozwolą na optymalizację obsługi nowych staży w zakresie:

- automatycznego naliczania limitów nieobecności,
- wyliczania okresów wypowiedzenia zgodnie z nowymi wytycznymi,
- naliczenia dodatków płacowych uzależnionych od stażu pracy.

Proces przekazywania zaświadczeń przez pracowników można znacząco zautomatyzować dzięki wykorzystaniu **aplikacji Pulpit Pracownika** oraz obsłudze dokumentów w formie e-wniosków. Takie rozwiązanie redukuje czas poświęcany na obsługę kadrową, minimalizuje ryzyko błędów i zapewnia zgodność z obowiązującymi procedurami.

Nowe rozwiązania w **enova365 w module Kadry i Płace** pozwolą na optymalizację obsługi nowych staży w zakresie:

- automatycznego naliczania limitów nieobecności,
- wyliczania okresów wypowiedzenia zgodnie z nowymi wytycznymi,
- naliczenia dodatków płacowych uzależnionych od stażu pracy.

Umów prezentację **enova365**

UMÓW

KOMENTARZ EKSPERTA

Nowe zasady ustalania stażu pracy to korzystna zmiana dla pracowników, natomiast dla pracodawców dodatkowe obowiązki oraz koszty. Pracodawcy powinni przeszkolić zespoły kadrowe w związku z nowymi regulacjami, sprawdzić regulaminy wynagradzania w zakresie prawa do świadczeń uzależnionych od stażu oraz wgrać aktualizację **enova365**, zawierającą dostosowanie modułu **Kadry Płace** do obowiązujących przepisów.

Powinni również przygotować procedury dotyczące przyjmowania i weryfikowania dokumentów składanych przez pracowników. Większość okresów zostanie potwierdzona na podstawie zaświadczenia wydanego przez ZUS na wniosek pracownika. Z kolei okresy, podczas których pracownik nie podlegał ubezpieczeniom społecznym, będą zaliczane na podstawie dowodów zatrudnienia przedstawionych pracodawcy bezpośrednio przez pracownika. Pracodawca dokona zaliczenia okresów na podstawie dokumentów przedłożonych przez pracownika, jednak będzie miał prawo ich nie uznać, jeżeli budzą uzasadnione wątpliwości. Proces dostarczania tych informacji do pracodawcy wspomogą aplikacja **Pulpit Pracownika**.

Pracownik zatrudniony u danego pracodawcy będzie miał 24 miesiące (licząc od dnia rozpoczęcia stosowania przepisów ustawy, czyli odpowiednio od 1 stycznia 2026 r. lub od 1 maja 2026 r.), na przedstawienie pracodawcy dokumentów potwierdzających okresy, które chciałby zaliczyć do stażu pracy.

Aneta Siemińska

Starszy konsultant projektu Kadry i Płace

ZMIANY W DEKLARACJACH PODATKOWYCH PIT ORAZ IFT

PODSTAWA PRAWNA

Źródło: <https://www.gov.pl/web/finanse/pit-formularze>

TERMIN WEJŚCIA W ŻYCIE

W 2026 r. obowiązują nowe wzory deklaracji, które zostały zaktualizowane w drugiej połowie 2025 r.:

- PIT-8C (13) – data publikacji: 27.08.2025 r.,
- IFT-1/IFT-1R (18) – data publikacji: 29.08.2025 r.

JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO ZMIANY?

Nowe formularze deklaracji, zawierające wszystkie zmiany, zostały udostępnione w enova365.

Deklaracje IFT obowiązują od 1 stycznia 2026 r. i mają zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od 1 stycznia 2025 r. Modyfikacje w tych deklaracjach są niewielkie i dotyczą głównie zmian w podstawach prawnych. Podobnie jest z deklaracją PIT-8C (13), w której zaktualizowano podstawy prawne oraz usunięto nieużywane pola.

Deklaracja PIT-8C (13) ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od 1 stycznia 2025 r.

KOMENTARZ EKSPERTA

Zmiany w deklaracjach podatkowych obowiązujących w 2026 r. nie zawierają istotnych modyfikacji merytorycznych w zakresie rozliczania, lecz mają charakter porządkowy i zapewniają zgodność formularzy z obowiązującym stanem prawnym. Oznacza to, że płatnicy nie zauważą znaczących różnic w wypełnianiu deklaracji, jednak formalna aktualizacja podstaw prawnych eliminuje ryzyko niezgodności dokumentów z aktualnymi przepisami.

Brak większych zmian oznacza również, że działy kadrowo-płacowe nie muszą modyfikować konfiguracji systemów ERP, wystarczy tylko wgrać aktualizację udostępnioną przez producenta.

Natomiast mogą skupić się na usprawnieniu procesu udostępniania PIT-ów pracownikom. W module enova365 Kadry Płace, we współpracy z Pulpitem Pracownika, można w pełni elektronicznie udostępniać deklaracje PIT-11. Operator kadrowy jednym kliknięciem udostępnia deklaracje w Pulpicie pracownikom, którzy pobierają dokument i potwierdzają jego odbiór online. Dział kadrowy od razu ma informację o statusie dokumentu – bez konieczności drukowania, wysyłania maili czy oczekiwania na podpisy. Pozwala to odciążyć działy kadrowe w gorącym okresie rozliczeniowym.

Aneta Siemińska

Starszy konsultant projektu Kadry i Płace

Przetestuj **enova365** za darmo!

SPRAWDŹ DEMO

NOWE WSKAŹNIKI KADROWO-PŁACOWE NA ROK 2026

PODSTAWY PRAWNE

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r.
- Obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 listopada 2025 r. w sprawie kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w 2026 r. oraz przyjętej do jej ustalenia kwoty prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia.
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. nr 2, poz. 14 ze zm.).

TERMIN WEJŚCIA W ŻYCIE

Rok 2026 to kolejna aktualizacja wskaźników kadrowo-płacowych. Najważniejsze z nich to:

- płaca minimalna – aktualizacja minimalnego wynagrodzenia za pracę do kwoty 4806 zł oraz minimalnej stawki godzinowej do kwoty 31,40 zł;
- prognozowane przeciętne miesięczne wynagrodzenie: 9420 zł;
- minimalna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne dla osób prowadzących działalność gospodarczą: 5652 zł;
- minimalna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne dla osób prowadzących działalność gospodarczą (rozpoczęcie działalności): 1441,80 zł;
- współczynnik ekwiwalentu: 20,92;
- kwota ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe: 282600 zł.

JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO ZMIANY?

Dla zachowania prawidłowych naliczeń rekomendujemy użycie opcji „Sprawdź aktualne wskaźniki”.

Na początku roku, dla zapewnienia poprawnych naliczeń, warto pamiętać o aktualizacji wskaźników płacowych. Użytkownicy enova365 z ważną licencją mogą sprawdzić i pobrać aktualne wskaźniki bez konieczności instalacji nowej wersji programu. Służy do tego opcja „Sprawdź aktualne wskaźniki”.

Innym sposobem jest instalacja aktualnej wersji programu, w której uwzględnione są obowiązujące wartości wskaźników. Użytkownik enova365 ma również możliwość samodzielnego wprowadzenia tych aktualizacji.

KOMENTARZ EKSPERTA

2026 r. przyniesie kolejny wzrost płacy minimalnej. Podobnie jak w roku ubiegłym, będzie on jednorazowy. Od 1 stycznia pracownikom otrzymującym pensję minimalną na konto wpłynie kwota w wysokości około 3605,85 zł.

Większa płaca minimalna niesie za sobą zarówno pozytywne, jak i negatywne konsekwencje. Z jednej strony, pracownicy zyskują wyższe wynagrodzenie, co może przyczynić się do podniesienia ich standardu życia oraz zwiększenia motywacji do pracy. Z drugiej jednak strony, wzrost ten generuje wyższe koszty zatrudnienia dla przedsiębiorców oraz prowadzi do spłaszczenia struktury wynagrodzeń, co potencjalnie osłabia zaangażowanie bardziej wykwalifikowanych pracowników.

Aneta Siemińska

Starszy konsultant projektu Kadry i Płace

Przetestuj **enova365** za darmo!

SPRAWDŹ DEMO

NOWY PLIK JPK_V7 I ZMIANY W OBSZARZE VAT

Finanse i księgowość

PODSTAWY PRAWNE

- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.).
- Ustawa z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy o VAT oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1598 i 852) – tzw. ustawa KSeF.
- Ustawa z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1911).
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i ewidencji w zakresie podatku VAT – projekt z 10 października 2025 r.
- **PROJEKT:** <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12403152>

TERMIN WEJŚCIA W ŻYCIE

Nowe struktury JPK_V7 wraz z deklaracją będą obowiązywać od 1 lutego 2026 r. Zmiany te dostosowują obowiązującą strukturę do regulacji związanych z pełnym wdrożeniem Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) oraz z uruchomieniem systemu kaucyjnego dla opakowań po napojach.

Oznacza to, że już w rozliczeniu za luty 2026 r. (składanym do 25.03.2026 dla podatników miesięcznych) lub za I kwartał 2026 r. (składanym do 25.04.2026 dla podatników kwartalnych) przedsiębiorcy będą raportować dane w nowym formacie JPK_V7, zawierającym m.in. nowe oznaczenia dokumentów oraz pola dotyczące kaucji.

JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO ZMIANY?

Nowe raportowanie oznaczeń KSeF

Nowelizacja rozporządzenia określa obowiązek stosowania nowych oznaczeń dokumentów związanych z KSeF oraz dodatkowych pól dotyczących systemu kaucyjnego. W pliku JPK_V7 konieczne będzie wskazanie numeru KSeF przypisanego do każdej faktury, a w razie jego braku – podanie odpowiedniego oznaczenia.

W nowej strukturze wprowadzono trzy podstawowe oznaczenia:

- **OFF** – faktura wystawiona w czasie awarii KSeF, która na moment składania pliku JPK nie posiada jeszcze numeru systemowego;
- **BFK** – faktura wystawiona poza KSeF, w formie papierowej lub elektronicznej, przez podmioty, które nie mają obowiązku korzystania z systemu;
- **DI** – dowód inny niż faktura (np. dokument wewnętrzny, nota księgowa) oraz faktura wystawiona w trybie Offline24, która na dzień przesłania pliku JPK nie uzyskała numeru KSeF.

Każdy z tych typów dokumentów musi być ujęty w ewidencji sprzedaży lub zakupu VAT z odpowiednim oznaczeniem. Po uzyskaniu numeru KSeF dla dokumentu oznaczonego jako DI podatnik ma obowiązek skorygowania JPK_V7 i uzupełnienia numeru identyfikacyjnego faktury.

Od 2026 r. oznaczenie numeru KSeF stanie się obowiązkowe zarówno po stronie sprzedaży, jak i zakupu, co oznacza, że również nabywcy będą musieli raportować w pliku identyfikatory faktur otrzymanych z KSeF.

Firmy korzystające z systemów ERP muszą zadbać o to, aby ich oprogramowanie umożliwiała automatyczne przypisywanie numeru KSeF do faktur oraz właściwe oznaczanie dokumentów wystawionych poza systemem.

Umów prezentację **enova365**

UMÓW

W programie enova365 już teraz działają mechanizmy, które automatycznie przypisują numer KSeF fakturom wysłanym z programu do KSeF lub też pobranym do programu bezpośrednio z systemu KSeF. Dodatkowo:

- wprowadzone zostaną mechanizmy pozwalające oznaczać dokumenty wystawione w trybie awaryjnym lub poza KSeF kodami OFF, BFK lub DI,
- funkcje związane z raportowaniem JPK_V7M oraz JPK_V7K zostaną zaktualizowane i przystosowane do obsługi nowych struktur.

KOMENTARZ EKSPERTA

Nowe obowiązki związane z raportowaniem numerów KSeF i oznaczeń OFF, BFK, DI to kolejny krok w kierunku pełnej cyfryzacji rozliczeń VAT. Dzięki nim administracja skarbową uzyska precyzyjne dane o przepływie faktur, bez wątpienia bardzo użyteczne w procesie kontroli. Z perspektywy przedsiębiorcy najważniejsze będzie zapewnienie spójności danych między fakturami wystawionymi w KSeF, dokumentami wystawianymi poza systemem i zapisami w ewidencji JPK. W systemach zintegrowanych, takich jak enova365, zadba już o to system.

Agnieszka Opalińska

Ekspert projektu Księgowość

Nowa sprawozdawczość i ewidencja w systemie kaucyjnym

Od 1 lutego 2026 r. wchodzi w życie pełny obowiązek raportowania w strukturze JPK_V7 danych dotyczących systemu kaucyjnego dla opakowań po napojach.

Zmiany mają na celu umożliwienie prawidłowego rozliczenia podatku VAT od niezwróconych kaucji za opakowania zwrotne, a więc sytuacji, gdy opakowanie objęte systemem kaucyjnym nie zostało oddane przez konsumenta.

W nowej strukturze JPK_V7 wprowadzono odrębne pola umożliwiające wykazanie danych dotyczących kaucji w dwóch obszarach:

- w części ewidencyjnej – należy wykazać podstawę opodatkowania i kwotę podatku należnego z tytułu niezwróconych kaucji, przypisane do odpowiedniej stawki VAT;
- w części deklaracyjnej – wartości te zostaną ujęte w odpowiednich polach deklaracyjnych odpowiadających sprzedaży opodatkowanej lub zwolnionej.

Zgodnie z art. 103 ust. 5da ustawy o VAT, rozliczenie podatku od niezwróconej kaucji następuje za pierwszy okres rozliczeniowy roku następującego po roku, którego dotyczy różnica w wartości kaucji.

Wyjątkowo w 2026 r. raportowanie kaucji za rok 2025 odbędzie się w lutym 2026 r. Termin ten ma charakter jednorazowy i wynika z przepisów przejściowych wdrażających system kaucyjny i nową strukturę JPK_V7.

Obliczanie podstawy opodatkowania i podatku

Wartość niezwróconej kaucji stanowi wartość brutto, ponieważ w momencie, gdy opakowanie nie zostanie zwrócone, kaucja przestaje być zwrotnym zabezpieczeniem i staje się wynagrodzeniem za przekazanie opakowania – a więc sprzedażą podlegającą opodatkowaniu VAT. Podstawę opodatkowania i VAT należy zatem wyodrębnić metodą „w stu”.

W przypadku napojów, które są zwolnione z VAT, niezwrócone kaucje nie powodują powstania podatku należnego. Wartość niezwróconych kaucji należy wówczas wykazać jedynie jako podstawę opodatkowania w pozycji dotyczącej sprzedaży zwolnionej, bez wyliczania VAT.

Kto jest zobowiązany do raportowania danych o kaucjach?

Obowiązek raportowania w JPK_V7 dotyczy wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje (głównie: **producenci napojów, rozlewnie, importerzy**), czyli podmiotów, które jako pierwsze wprowadzają na rynek napoje w opakowaniach objętych systemem kaucyjnym – szklanych, plastikowych lub metalowych. To te firmy są zobowiązane do wykazania podstawy opodatkowania i kwoty VAT należnego w swojej deklaracji. Kwota podatku VAT od kaucji nie zwiększa jednak zobowiązania podatkowego u podmiotu wprowadzającego opakowania.

To **operatorzy systemu kaucyjnego (podmioty reprezentujące)**, są **płatnikami podatku** – czyli odpowiadają za faktyczne przekazanie kwoty VAT do urzędu skarbowego – wpłacają ją na mikrorachunek podatkowy podmiotu wprowadzającego opakowania. W tytule przelewu wpisują nowy symbol przelewu podatkowego - VAT-KU.

Detaliści, czyli sklepy przyjmujące zwroty opakowań, nie raportują danych o kaucjach w JPK_V7 – o ile nie pełnią funkcji wprowadzającego. Ich rola ogranicza się do prowadzenia ewidencji przepływu opakowań i przekazywania danych operatorowi systemu.

W enova365 dostępne będą funkcje ułatwiające realizację obowiązku raportowego:

- przypisanie oznaczenia kaucyjnego do towarów objętych systemem,
- automatyczne rejestrowanie kaucji pobranych i zwróconych,
- mechanizmy pozwalające na ujęcie tych danych w strukturze JPK_V7 – zarówno w części ewidencyjnej, jak i deklaracyjnej,
- nowe oznaczenie przelewu podatkowego – VAT-KU.

Dzięki temu użytkownicy będą mogli prawidłowo rozliczyć obowiązki wynikające z przepisów oraz zapewnić spójność między systemem kaucyjnym a rozliczeniem VAT od kaucji.

Przetestuj **enova365** za darmo!

SPRAWDŹ DEMO

KOMENTARZ EKSPERTA

Włączenie systemu kaucyjnego do struktury JPK_V7 to duże wyzwanie dla przedsiębiorstw handlowych i produkcyjnych. Oprócz aspektu środowiskowego, zmiana ta ma istotny wymiar ewidencyjny i podatkowy. Dla księgowych to sygnał, że pojawia się nowy obszar danych, który trzeba zebrać od klienta i ująć w JPK. Największe obciążenie organizacyjne spoczywa na producentach i wprowadzających napoje, którzy muszą ewidencjonować każdy etap przepływu opakowań. Operatorzy systemów kaucyjnych tylko przejmują odpowiedzialność za płatność VAT.

Firmy powinny zadbać o właściwe oznaczenie produktów objętych kaucją w systemie ERP, rejestrowanie przepływu opakowań oraz automatyczne naliczanie różnic między kaucjami pobranymi i zwróconymi. Tylko wtedy raport w JPK_V7 będzie kompletny i zgodny z wymogami Ministerstwa Finansów.

Agnieszka Opalińska

Ekspert projektu Księgowość

JPK CIT

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021, poz. 2105).
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 sierpnia 2024 r. w sprawie dodatkowych danych, o które należy uzupełnić prowadzone księgi rachunkowe podlegające przekazaniu na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2024, poz. 1314).
- Projekt rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie dodatkowych danych, o które należy uzupełnić prowadzone księgi rachunkowe podlegające przekazaniu na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

TERMIN WEJŚCIA W ŻYCIE

1 stycznia 2025 r.

1 stycznia 2025 roku wprowadzony został obowiązek przesyłania do urzędów skarbowych nowych struktur Jednolitego Pliku Kontrolnego (JPK CIT), dotyczących ksiąg rachunkowych oraz ewidencji środków trwałych, a także wartości niematerialnych i prawnych. Są to dwie struktury JPK:

- JPK_KR_PD – Jednolity Plik Kontrolny obejmujący Księgi Rachunkowe i Rozliczenie podatku dochodowego (rozszerzona wersja obecnego JPK_KR na żądanie);
- JPK_ST_KR – Jednolity Plik Kontrolny obejmujący ewidencję środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (nowa struktura).

HARMONOGRAM WDROŻENIA

Obowiązek przesyłania plików JPK_KR_PD i JPK_ST_KR jest wprowadzany stopniowo i dotyczy:

- **od 1 stycznia 2025:** podatników CIT i spółek niebędących osobami prawnymi, których wartość przychodu uzyskanego w poprzednim roku przekroczyła 50 milionów euro oraz podatkowych grup kapitałowych;
- **od 1 stycznia 2026:** podatników CIT i spółek niebędących osobami prawnymi oraz w przypadku podatników PIT prowadzących księgi rachunkowe, obowiązanych przysyłać pliki JPK_V7M (zawierające ewidencję i deklarację);
- **od 1 stycznia 2027:** pozostałych podatników CIT i spółek niebędących osobami prawnymi oraz pozostałych podatników PIT prowadzących księgi rachunkowe, w tym podatników zobowiązanych do składania pliku JPK_V7K.

Wskazane podmioty muszą po każdym zakończonym roku podatkowym przysyłać pliki JPK_KR_PD oraz JPK_ST_KR do właściwego naczelnika urzędu skarbowego. Pliki te będą musiały być przekazane w terminie złożenia zeznania CIT-8, czyli najpóźniej do 31 marca roku następnego.

Ponadto na mocy rozporządzenia Ministra Finansów za 2025 r. podatnicy zwolnieni są z obowiązku przesyłania struktury JPK_ST_KR.

JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO ZMIANY?

Skuteczne wdrożenie JPK_CIT w firmach wymaga kompleksowego podejścia, uwzględniającego zarówno techniczne elementy systemów księgowych, jak i merytoryczny oraz proceduralny proces przygotowania danych księgowych.

Umów prezentację **enova365**

UMÓW

Sprawozdawczość JPK_KR_PD

W pliku JPK_KR_PD raportowane są dane księgowe oraz podatkowe firmy. Punktem wyjścia tego pliku jest istniejąca struktura JPK_KR, która została poszerzona o dodatkowe dane

Najważniejsze elementy raportowane w pliku to:

- **zestawienie obrotów i sald (ZOIS)** – zawiera zestawienie wszystkich kont księgowych, z bilansami otwarcia, obrotami w danym okresie, saldami końcowymi, po stronie „Winien” i „Ma”. Dodatkowo każde konto w wysyłanym pliku musi zostać wyposażone w odpowiedni znacznik(i) księgowy(e) (S_12_1, S_12_2) oraz ewentualnie znacznik podatkowy (S_12_3);
- **dziennik księgowania (Dziennik, KontoZapis)** – zawiera chronologiczny zapis zdarzeń gospodarczych: numer zapisu, numer dowodu, data zdarzenia, identyfikator kontrahenta (kod kontrahenta), numer KSeF wraz z zapisami księgowymi na poszczególne konta;
- **kontrahenci** – zawiera wykaz danych ewidencyjnych kontrahentów (kod kontrahenta, NIP, kod kraju), z którymi firma miała transakcje w raportowanym roku;
- **rozliczenie podatku dochodowego (RPD)** – zawiera dane dotyczące różnic między wynikiem finansowym (rachunkowym) a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym.

Kluczowym krokiem w przygotowaniu do sprawozdawczości JPK_KR_PD jest dokładne zrozumienie zakresu raportowania, a w szczególności:

- jakie informacje są ujęte w poszczególnych elementach pliku,
- w jaki sposób system księgowy przyporządkowuje dane do konkretnych pól pliku,
- czy dane eksportowane z bazy są kompletne, spójne i poprawne.

Istotnym etapem przygotowania do wdrożenia obowiązku raportowania JPK CIT jest prawidłowe oznakowanie kont księgowych – najlepiej jeszcze przed rozpoczęciem roku sprawozdawczego.

Każde konto ostatecznego zapisu powinno zostać przypisane do właściwego **znacznika księgowego** (S_12_1 lub S_12_2). Zakres dopuszczalnych znaczników zależy od typu jednostki (np. bank, zakład ubezpieczeń lub reasekuracji, organizacja pożytku publicznego, fundusz inwestycyjny, dom maklerski, SKOK, jednostka pozostała) i odpowiada sposobowi ujęcia danego konta w sprawozdaniu finansowym – w bilansie lub rachunku zysków i strat.

Ponadto konta wykorzystywane przy kalkulacji części RPD należy oznaczyć odpowiednim **znacznikiem podatkowym** (pole S_12_3) pochodzącym ze słownika znaczników podatkowych (PD). W związku z tym konieczne jest odpowiednie oznaczenie kont oraz, w razie potrzeby, dostosowanie planu kont obowiązującego w jednostce.

Dodatkowo **należy dokonać weryfikacji kalkulacji podatku dochodowego CIT na potrzeby części RPD w pliku JPK_KR_PD**. Należy ustalić i wyodrębnić wszelkie różnice pomiędzy wynikiem finansowym ustalonym na podstawie przepisów o rachunkowości a podstawą opodatkowania ustaloną na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych. Konta księgowe, na których owe różnice będą prezentowane, powinny zostać wyposażone w odpowiedni znacznik ze słownika PD.

Przy okazji, warto zastanowić się nad automatyzacją procesów związanych z kalkulacją podatku CIT, co może znacząco uprościć i usprawnić przyszłe rozliczenia, zwiększając jednocześnie ich przejrzystość oraz ograniczając ryzyko błędów.

Sprawozdawczość JPK_ST_KR

W pliku JPK_ST_KR znajdują się szczegółowe dane dot. każdego aktywnego środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej firmy, takie jak:

- numer inwentarzowy środka trwałego,
- data nabycia lub wytworzenia środka, data przyjęcia do używania, informacje dotyczące dokumentu nabycia,
- informacje na temat sposobu amortyzacji bilansowej oraz podatkowej danego środka (metoda, stawka, częstotliwość),
- wartości środka w ujęciu bilansowym oraz podatkowym (wartość początkowa, zmiany wartości, wartości amortyzacji),
- informacje związane z likwidacją lub wykreśleniem środka/WNiP, o ile miały miejsce w raportowanym roku.

Pomimo odroczenia obowiązku składania pliku JPK_ST_KR do 2026 r., podatnik od początku okresu objętego obowiązkiem (czyli od 1.01.2025 r.) powinien prowadzić ewidencję środków trwałych i WNiP w sposób umożliwiający prawidłowe wygenerowanie pliku JPK_ST_KR.

Plik JPK_ST_KR stanowi zupełnie nowy obszar raportowania dotyczący majątku jednostki, dlatego kluczowym etapem przygotowań jest dokładne zapoznanie się z jego zakresem i wymaganiami. Równocześnie należy zweryfikować, czy ewidencja środków trwałych w jednostce jest prowadzona w sposób kompletny, spójny i zgodny z obowiązującymi przepisami.

Program enova365 został wyposażony w mechanizmy umożliwiające kompleksową obsługę obowiązku JPK CIT, takie jak:

- **możliwość dodania do kont księgowych odpowiednich znaczników księgowych**, właściwych dla danego typu jednostki (pojedynczo poprzez wskazanie znaczników na koncie oraz zbiorczo: za pomocą dedykowanej czynności: Ustaw znaczniki kont lub importując znaczniki z arkusza Excel);
- **mechanizmy sprawdzające poprawność dodanych znaczników do kont** (poprzez wbudowane weryfikatory oraz dedykowaną czynność: Sprawdź znaczniki kont);
- **konfigurację zestawienia księgowego** o nazwie: Rozliczenie podatku dochodowego (na potrzebę zasilenia części RPD pliku JPK_KR_PD) poprzez wskazanie na pozycjach zestawienia funkcji kont księgowych lub funkcji znaczników;

- mechanizmy kontroli bieżącej czy dane księgowe, niezbędne do raportowania (są właściwie zaopatrywane w systemie);
- możliwość wyposażenia kartotek środków trwałych i WNiP w niezbędne oznaczenia, które są wymagane w pliku JPK_ST_KR;
- eksport danych zawartych w plikach JPK_KR_PD oraz JPK_ST_KR do arkusza Excel w celu weryfikacji poprawności wysyłanych danych;
- możliwość wygenerowania, weryfikacji oraz wysyłki do bramki Ministerstwa Finansów plików: JPK_KR_PD oraz JPK_ST_KR (wg obowiązujących struktur JPK).

KOMENTARZ EKSPERTA

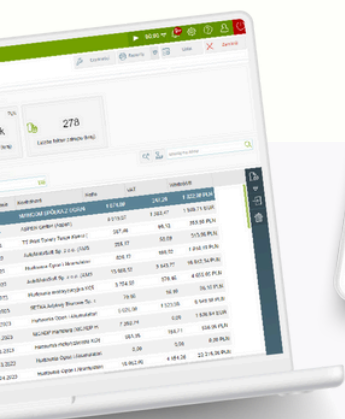
Wdrożenie JPK CIT to milowy krok w kierunku pełnej cyfryzacji rozliczeń podatkowych. Nowe struktury, takie jak JPK_KR_PD i JPK_ST_KR, wymuszają nie tylko dostosowanie systemów finansowo-księgowych, ale również uporządkowanie procesów raportowania podatkowego. Dla wielu organizacji kluczowym wyzwaniem będzie powiązanie danych księgowych z informacjami podatkowymi w sposób spójny i automatyczny.

Znakowanie kont księgowych może wydawać się niewielkim obowiązkiem, ale w praktyce jest jednym z najważniejszych kroków przygotowujących do JPK CIT. Pozwala bowiem zapewnić, że każde konto pełni właściwą funkcję w strukturze raportu. Warto przy tym zaznaczyć, że podatnicy stosujący Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, zgodnie z projektowanym rozporządzeniem, będą zwolnieni z obowiązku uzupełniania kont o znaczniki księgowe do 2028 r.

Kinga Świetlicka

Kierownik projektu Księgowość

Umów prezentację **enova365**

UMÓW

JPK PIT

PODSTAWA PRAWNA

Ustawa z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021, poz. 2105).

TERMIN WEJŚCIA W ŻYCIE

1 stycznia 2026 r.

Od 1.01.2026 r. wprowadzony zostanie obowiązek przesyłania do urzędów skarbowych nowych struktur Jednolitego Pliku Kontrolnego przez osoby fizyczne wykonujące działalność gospodarczą, przedsiębiorstwa w spadku, a także spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych oraz spółki partnerskie.

Są to struktury JPK:

- JPK_EWP – Jednolity Plik Kontrolny dla ewidencji przychodów dotyczy przedsiębiorców opodatkowanych ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych,
- JPK_PKPIR – JPK dla podatkowej księgi przychodów i rozchodów (KPIR),
- JPK_ST – JPK Środki trwałe.

Dotychczas przesyłanie struktur JPK_EWP oraz JPK_PKPIR było nieobowiązkowe – przedsiębiorcy wysyłali je na żądanie organów podatkowych, o ile prowadzili ewidencje w formie elektronicznej. Obecne regulacje wprowadzają obowiązek prowadzenia ewidencji ryczałtowej oraz KPIR w postaci elektronicznej oraz ich przesyłania do właściwego naczelnika urzędu skarbowego.

Dodatkowo został wprowadzony plik JPK_ST, który jest odzwierciedleniem ewidencji środków trwałych i WNiP (dla prowadzących KPIR) oraz wykazu środków trwałych i WNiP (dla ryczałtowców) i zawiera szczegółowe informacje dotyczące wszystkich aktywnych środków trwałych, a także wartości niematerialnych i prawnych.

Podatnicy mają obowiązek przesyłania JPK PIT po zakończonym roku podatkowym w terminie składania zeznań rocznych, tj. do 30 kwietnia roku następnego. Obowiązek przesyłania plików JPK nie zwalnia przedsiębiorców ze składania zeznań rocznych.

HARMONOGRAM WDROŻENIA

Przed rozpoczęciem roku, w którym daną firmą obejmie obowiązek, należy:

- zapoznać się z wymogami sprawozdawczości JPK w podatku dochodowym,
- zweryfikować wymagania dotyczące prowadzenia ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, obowiązujące od 2026 r.

Program enova365 posiada mechanizmy umożliwiające kompleksową obsługę obowiązku JPK_PIT, takie jak:

- wprowadzenie znacznika związanego z rozliczeniem podatku metodą kasową;
- możliwość wyposażenia kartotek środków trwałych i WNiP w niezbędne oznaczenia, które są wymagane w pliku JPK_ST;
- eksport danych zawartych w plikach JPK_PKPIR, JPK_EWP oraz JPK_ST do arkusza Excel w celu weryfikacji poprawności wysyłanych danych;
- możliwość wygenerowania, weryfikacji oraz wysyłki do bramki Ministerstwa Finansów plików: JPK_EWP w wersji 4, JPK_PKPIR w wersji 3 oraz JPK_ST w wersji 1 (wg obowiązujących struktur JPK).

Przetestuj **enova365** za darmo!

SPRAWDŹ DEMO

KOMENTARZ EKSPERTA

JPK PIT to kolejny krok w kierunku automatyzacji rozliczeń podatkowych. Dzięki niemu fiskus będzie mógł szybciej i dokładniej analizować dane, a przedsiębiorcy – uniknąć wielu formalnych błędów.

Za sprawą aktualizacji w enova365 użytkownicy mogą bezproblemowo przygotować się do nowego obowiązku raportowania JPK PIT. System automatycznie obsługuje nowe obowiązki raportowe i pozwala generować wymagane pliki JPK w kilku prostych krokach. W rezultacie przedsiębiorcy nie muszą martwić się o zgodność z przepisami – wystarczy zadbać o prawidłowe dane w ewidencjach i aktualną wersję programu.

Nadiia Srebro

Konsultant projektu Księgowość

 Eduwersum

 HRnaSzpilkach

Ogólnopolska Akcja PIT 2025

Bezpłatny projekt! ✨

Start: 7.1.2026 ✨

Zapisz się ✨ ✨ ✨

Partner technologiczny:

enova365
dla biznesu

ZMIANY W KSIĘDZE PODATKOWEJ PRZYCHODÓW I ROZCHODÓW I EWIDENCJI RYCZAŁTOWEJ

PODSTAWA PRAWNA

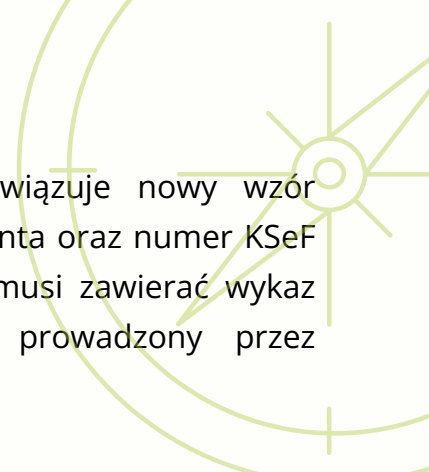
- Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 6 września 2025 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz.U. z 2025 r. poz. 1299).
- Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 6 września 2025 r. w sprawie prowadzenia ewidencji przychodów i wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (Dz.U. z 2025 r. poz.1294).
- Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 6 września 2025 r. w sprawie dodatkowych danych, o które należy uzupełnić prowadzone księgi rachunkowe i ewidencję środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych podlegające przekazaniu na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1311).

TERMIN WEJŚCIA W ŻYCIE

Od 1 stycznia 2026 r. pierwsza grupa podatników PIT będzie zobowiązana do prowadzenia dokumentacji księgowej wyłącznie przy użyciu programów komputerowych. W związku z tym Ministerstwo Finansów przygotowało nowe rozporządzenia w sprawie prowadzenia:

- ewidencji ryczałtowej,
- podatkowej księgi przychodów i rozchodów,
- wykazu i ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Rozporządzenia te określają zmiany, które są powiązane z obowiązkiem prowadzenia elektronicznej ewidencji i przesyłania w strukturze jednolitych plików kontrolnych przez podatników PIT.

Dla podatników prowadzących działalność na ryczałcie obowiązuje nowy wzór ewidencji przychodów, który zawiera numer identyfikacyjny kontrahenta oraz numer KSeF dokumentu. Rozszerzony został również katalog elementów, jakie musi zawierać wykaz środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych prowadzony przez ryczałtowców.

Dla podatników prowadzących książkę przychodów i rozchodów również następują zmiany. Wzór PKPiR został poszerzony o dwie dodatkowe kolumny. Zamiast obecnych 17 kolumn, od przyszłego roku zawierać będzie aż 19 kolumn. W dodanej kolumnie nr 3 należy wpisać numer KSeF. Z kolei w dodanej kolumnie nr 5 pojawi się obowiązek podania identyfikatora podatkowego kontrahenta.

Nowe rozporządzenie ujednolici terminy dokonywania wpisów do księgi (zarówno od strony kosztowej, jak i przychodowej).

Niezależnie od tego, czy księga będzie prowadzona przez biuro rachunkowe, czy samodzielnie przez podatnika, wpisy muszą być dokonywane najpóźniej do 20. dnia każdego miesiąca, następującego po miesiącu dokonania wydatków bądź uzyskania przychodu. Oprócz tego następują zmiany w przechowywaniu PKPiR, podpisywaniu spisów z natury, księgowaniu zbiorczym faktur czy ewidencji środków trwałych i WNiP.

JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO ZMIANY?

Przed rozpoczęciem roku, w którym podatnika obejmie obowiązek, należy:

- zapoznać się ze zmianami określonymi w rozporządzeniach,
- zweryfikować wymagania dotyczące prowadzenia ewidencji środków trwałych oraz WNiP obowiązujące od 2025 r.

W odpowiedzi na nowe przepisy prawne, w programie enova365 wprowadzono zmiany w obszarach obsługi KPiR, ewidencji ryczałtowej oraz środków trwałych, umożliwiające prawidłową realizację obowiązków podatkowych i sprawozdawczych od 2026 r.

KOMENTARZ EKSPERTA

Nowe rozporządzenia dotyczące prowadzenia KPiR i ewidencji ryczałtowej to nie tylko zmiana formalna, ale przede wszystkim krok w kierunku pełnej cyfryzacji rozliczeń podatkowych.

Od 2026 r. podatnicy PIT będą zobowiązani do prowadzenia ewidencji wyłącznie w formie elektronicznej, z możliwością bezpośredniego przekazywania danych do Ministerstwa Finansów w strukturze JPK. System enova365 został dostosowany do nowych wymagań. Aktualizacja zapewni użytkownikom płynne przejście na cyfrowe raportowanie bez konieczności dodatkowych modyfikacji.

”

Nadiia Srebro

Konsultant projektu Księgowość

NOWE E-SPRAWOZDANIA FINANSOWE

PODSTAWA PRAWNA

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2024 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz.U.z 2024 r. poz. 1936).

TERMIN WEJŚCIA W ŻYCIE

1 stycznia 2026 r.

Nowe schematy sprawozdań finansowych udostępnione przez Ministerstwo Finansów znajdują zastosowanie do sprawozdań składanych za okresy rozpoczynające się 1 stycznia 2025 r. lub później. Oznacza to, że pierwsze sprawozdania według nowych zasad będą przesyłane od 1 stycznia 2026 r.

Najważniejsze zmiany w nowych e-Sprawozdaniach Finansowych to m.in.:

- zmiana schem do publikacji na CRWDE (Centralne Repozytorium Wzorów Dokumentów Elektronicznych),
- zmiana sposobu numeracji (dotychczasowe wersje schemy, np. wariant 1, wersja 1-0, 1-2 zostały zastąpione przez wariant 2, wersja 1-0);
- wyodrębnienie pola na wprowadzenie liczby średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty;
- zmiana sposobu podawania formy prawnej;
- dodanie informacji, czy sprawozdanie podlega obowiązkowemu badaniu przez biegłego rewidenta;
- możliwość wskazania działalności zgodnie z klasyfikacją PKD 2025 lub PKD 2007.

JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO ZMIANY?

W grudniu 2025 system enova365 zostanie wyposażony w nowe wersje e-Sprawozdań Finansowych w wariancie 2 wersji 1, służących do sporządzenia sprawozdania finansowego za 2025 r.

Przed wygenerowaniem sprawozdań finansowych należy uzupełnić nowe dane niezbędne do ich poprawnego przygotowania. Sprawozdania finansowe dostępne w enova365 zostały rozbudowane o nowe pola potrzebne do wygenerowania pliku zgodnego z nowym schematem.

Nowe kody PKD (PKD 2025) obowiązują od 1 stycznia 2025 roku i zastąpiły wcześniejszą klasyfikację PKD 2007. Przedsiębiorcy zakładający firmy po tej dacie muszą stosować wyłącznie nowe kody, a istniejący przedsiębiorcy mają czas do 31 grudnia 2026 r. na ich aktualizację w CEIDG, KRS i innych rejestrach. Należy zweryfikować, czy firma korzysta już z nowej klasyfikacji i zaznaczyć odpowiedni parametr.

KOMENTARZ EKSPERTA

Zmiany w deklaracjach podatkowych nie pojawiają się jak dotychczas w formie rozporządzeń, tylko są dostępne na stronie Ministerstwa Finansów. Należy zatem zwracać szczególną uwagę na datę publikacji ostatnich zmian do konkretnego formularza podatkowego, żeby mieć pewność, iż jest on aktualny.

Monika Litwicka

Ekspert projektu Księgowość

AKTUALIZACJE DEKLARACJI CIT I IFT

PODSTAWA PRAWNA

Źródło: <https://www.gov.pl/web/finanse/cit-formularze>

TERMIN WEJŚCIA W ŻYCIE

Do rozliczenia 2025 r. obowiązują nowe wzory deklaracji:

- CIT-8(34) wraz z załącznikami,
- CIT-10Z(7),
- CIT-CSR(2)
- Deklaracja IFT-2/IFT-2R(12).

Deklaracje mają zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od 1 stycznia 2025 r.

JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO ZMIANY?

Nowe formularze deklaracji, zawierające wszystkie zmiany, zostały już udostępnione w enova365.

W formularzach deklaracji służących do rozliczenia za 2025 r. wprowadzono niewielkie zmiany w głównym formularzu CIT-8(34) oraz w załącznikach CIT-8/O(20), CIT-8S(7) i CIT-8SP(7). Został również dodany nowy załącznik CIT-WOT, który umożliwia firmom skorzystanie z nowej ulgi, tzw. Ulgi na żołnierza (Informacja o odliczeniach z tytułu zatrudnienia żołnierzy terytorialnej służby wojskowej lub żołnierzy aktywnej rezerwy). Dodatkowo zmianie uległa deklaracja CIT-CSR, służąca do rozliczenia kosztów uzyskania przychodów na działalność sportową i kulturalną.

Ponadto aktualizacji uległy deklaracje składane przez podatników podatku dochodowego od osób prawnych niemających siedziby lub zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tj.:

- deklaracja CIT-10Z (7) – zmiany na formularzu mają charakter porządkowy,
- informacja IFT-2/IFT-2R(12) – formularz został znacząco rozbudowany o nowe rodzaje przychodów, które podlegają opodatkowaniu.

Pozostałe zmiany mają charakter porządkowy i doprecyzowujący.

KOMENTARZ EKSPERTA

Coroczne aktualizacje formularzy deklaracji wynikają z konieczności dostosowania ich do obowiązujących przepisów prawa. Warto zwrócić uwagę, że od 1 stycznia 2025 r. przedsiębiorcy zatrudniający żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej (OT) lub Aktywnej Rezerwy (AR) zyskali prawo do ulgi podatkowej w wysokości 12 000 zł za każdego zatrudnionego żołnierza na umowę o pracę.

Kinga Świetlicka

Kierownik projektu Księgowość

Przetestuj **enova365** za darmo!

SPRAWDŹ DEMO

DOSTOSOWANIE PRZELEWÓW DO WYMOGÓW ISO 20022

W ostatnich latach w branży bankowości i systemów finansowych trwa systematyczne przejście na jednolity międzynarodowy standard komunikacji danych płatniczych ISO 20022. Zastępuje on tradycyjne formaty, takie jak MT940 czy MT942 oraz różnorodne lokalne formaty płatności. Standard ISO 20022 opiera się na strukturze XML, co zapewnia większą elastyczność, interoperacyjność i szczegółowość przesyłanych informacji.

Wprowadzenie ISO 20022 przynosi znaczące zmiany w sposobie przesyłania danych płatniczych, narzucając potrzebę bardziej precyzyjnego i strukturalnego podejścia do danych, zwłaszcza dotyczących adresów i identyfikacji stron transakcji.

W odpowiedzi na te zmiany enova365 została już w pełni dostosowana do nowego standardu. System ERP został wzbogacony o następujące funkcje:

- **Rozszerzone dane adresowe dla kontrahentów i pracowników**

System umożliwia wprowadzanie rozszerzonych danych adresowych dla kontrahentów oraz pracowników, zarówno po stronie nadawcy, jak i odbiorcy przelewu. Dane te obejmują dodatkowe elementy adresowe, takie jak: dzielnica, prowincja, nazwa budynku, piętro, dział czy wydział. Pozwala to bardziej precyzyjnie odwzorować lokalizację i spełnić wymogi ISO 20022.

Możliwość definiowania osobnego rozszerzonego adresu bezpośrednio na formularzu rachunku bankowego zapewnia elastyczność w przypadku różnic między adresem podstawowym a adresem do płatności.

- **Przelewy SEPA**

enova365 umożliwia generowanie przelewów walutowych typu SEPA zgodnie z wymogami formalnymi, w tym wymóg użycia: formatu IBAN, waluty EUR oraz odpowiedniego kraju docelowego, a także określenia podziału kosztów (z domyślnie przyjętymi kosztami dzielonymi SHA, a także nową opcją SLEV z ISO 20022).

Dodatkowo formularz przelewu wzbogacono o nowe pola dotyczące dodatkowych stron transakcji, które są nowe w standardzie ISO 20022 i pozwalają na przekazanie informacji o inicjatorze, pierwotnym zleceniodawcy oraz ostatecznym beneficjencie transakcji.

- **Obsługa CAMT**

Ważnym elementem dostosowania jest również obsługa nowoczesnych formatów wyciągów bankowych CAMT (np. CAMT53, CAMT52) zgodnych ze standardem ISO 20022, które stopniowo zastępują dotychczasowe wyciągi w formacie MT, np. MT940. enova365 została wzbogacona o funkcje pobierania i przetwarzania tych raportów.

- **Zmiany w webservice'ach mBank i Santander**

W obszarze bankowości elektronicznej wprowadzono zmiany w webservice'ach mBank i Santander, dostosowując je do nowych standardów wymiany danych, dzięki czemu możliwa jest automatyzacja procesów bankowych i płatniczych z wykorzystaniem struktury XML. Kolejne integracje będą stopniowo dostosowywane.

- **Obsługa wielofirmowa i wielooddziałowa**

Rozszerzono konfigurację systemu enova365 o obsługę wielofirmową i wielooddziałową bankowości elektronicznej, co usprawnia pracę w strukturach korporacyjnych.

W wyniku powyższych zmian enova365 umożliwia teraz wysyłanie i odbieranie danych płatniczych w formacie XML zgodnym ze standardem ISO 20022. Minimalizuje to ryzyko błędów i pozwala zachować zgodność z najnowszymi wymogami regulatorów i instytucji bankowych.

Użytkownicy enova365 powinni zwrócić uwagę na konieczność:

- uzupełniania pełnych danych adresowych swoich kontrahentów, szczególnie tych spoza UE,
- monitorowania zmian w harmonogramach i wymaganiach swoich banków w zakresie wdrożenia standardu.

KOMENTARZ EKSPERTA

Koncepcja ujednolicenia formatu danych wymienianych między bankami w standardzie ISO 20022 jest niezwykle korzystna. Jednolita struktura danych oznacza szybsze przetwarzanie i mniej możliwości interpretacyjnych, co bezpośrednio przekłada się na bezpieczeństwo i efektywność dla klientów banków. Sposób wprowadzania zmian – rozłożony w czasie, z długimi okresami przejściowymi – daje szansę na spokojne wdrożenie. Banki dokładają starań, aby przejście na struktury MX odbywało się stopniowo, jednak firmy muszą się upewnić, że ich systemy są już dostosowane do wysyłania przelewów i pobierania wyciągów w strukturze XML zgodnej z ISO 20022. W enova365 wymóg ten jest już spełniony.

Agnieszka Opalińska

Ekspert projektu Księgowość

ZMIANY W KILOMETRÓWCE ORAZ OPŁATACH ŚRODOWISKOWYCH

PODSTAWA PRAWNA

- Projekt ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz ustawy – Prawo przewozowe.
- Projekt rozporządzenia w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.
- Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 6 sierpnia 2025 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2026 (M20250769).

TERMIN WEJŚCIA W ŻYCIE

- **60 dni po uchwaleniu ustawy** – nowe stawki używania pojazdów do celów służbowych,
- **1 stycznia 2026 r.** – nowe stawki opłat za korzystanie ze środowiska.

Nowe przepisy wprowadzają:

- nowe, wyższe stawki kilometrówki, czyli zwrotu kosztów używania prywatnych pojazdów do celów służbowych,
- włączenie do katalogu pojazdów uprawnionych do zwrotu kosztów aut elektrycznych, hybrydowych i wodorowych, a także motocykli oraz motorowerów elektrycznych,
- nowe kryteria obliczania zwrotu kosztów – zamiast pojemności silnika do kalkulacji będzie brana pod uwagę moc i rodzaj napędu.

Planowane stawki nie mogą być wyższe niż:

- dla samochodu osobowego o napędzie spalinowym o maksymalnej mocy silnika do 75 kW – 0,89 zł/km,

- dla samochodu osobowego o napędzie spalinowym o maksymalnej mocy silnika powyżej 75 kW – 1,15 zł/km,
- dla samochodu osobowego o napędzie hybrydowym (spalinowo-elektrycznym) o maksymalnej mocy silnika do 75 kW – 0,83 zł/km,
- dla samochodu osobowego o napędzie hybrydowym (spalinowo-elektrycznym) o maksymalnej mocy silnika powyżej 75 kW – 1,10 zł/km,
- dla samochodu osobowego napędzanego energią elektryczną lub wodorem – 0,60 zł/km,
- dla motocykla spalinowego – 0,69 zł/km,
- dla motocykla elektrycznego – 0,35 zł/km,
- dla motoroweru spalinowego – 0,45 zł/km,
- dla motoroweru elektrycznego – 0,20 zł/km.

Ponadto, jak co roku, wzrosły stawki opłat za korzystanie ze środowiska obowiązujące w 2026 r.

JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO ZMIANY?

System enova365 zostanie dostosowany do zmian w tzw. kilometrówce niezwłocznie po uchwaleniu przepisów.

W związku ze zmianą kryteriów obliczania zwrotu kosztów – z pojemności silnika na moc oraz rodzaj napędu – zaleca się:

- weryfikację, czy pojazdy wprowadzone do systemu enova365 mają prawidłowo przypisane parametry,
- w przypadku pojazdów elektrycznych i hybrydowych – wprowadzenie właściwych ustawień w kartotekach pojazdów.

Dzięki temu koszt użytkowania samochodów prywatnych do celów służbowych, wyliczany m.in. w obszarze ewidencji pojazdów oraz delegacji, będzie kalkulowany według nowych stawek, zgodnych z obowiązującymi przepisami.

KOMENTARZE EKSPERTÓW

Zmiana stawek kilometrówki oznacza konieczność ich uwzględnienia w składnikach wynagrodzenia kompensujących użytkowanie prywatnych samochodów w celach służbowych. W odpowiedzi na nowe regulacje, w module kadrowo-płacowym enova365 zostaną udostępnione dedykowane składniki wynagrodzenia, które zapewnią zgodność rozliczeń z nowymi regulacjami.

”

Anna Sołtys

Zastępca kierownika projektu Kadry i płace

Zmiany w przepisach wynikają z coraz większej liczby pojazdów niskoemisyjnych oraz konieczności dostosowania zasad rozliczeń do współczesnych technologii transportu. Aktualizacja systemu pozwoli korzystać z nowych stawek i zasad jeszcze przed ich oficjalnym wejściem w życie, zapewniając użytkownikom płynne przejście na nowy sposób ewidencji.

Nowe stawki lepiej odzwierciedlają faktyczną emisję pojazdów i ich parametry techniczne, co sprzyja rozwojowi flot przyjaznych środowisku w firmach.

”

Kinga Świetlicka

Kierownik projektu Księgowość

NOWY DZIEŃ WOLNY: WIGILIA

PODSTAWA PRAWNA

Ustawa z dnia 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o dniach wolnych od pracy oraz niektórych innych ustaw.

TERMIN WEJŚCIA W ŻYCIE

1 lutego 2025 r.

JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO ZMIANY?

Od 2025 r., 24 grudnia staje się dniem wolnym od pracy. Ma to wpływ na poprawne ustalenia ostatniego dnia terminu płatności. Jeżeli przypada on na dzień ustawowo wolny od pracy, termin płatności upływa następnego dnia roboczego. Ważne jest uwzględnienie tego podczas naliczania odsetek na notach odsetkowych oraz wezwaniach do zapłaty, a także stosowanie odpowiedniego kursu walut z poprzedniego dnia roboczego.

W programie enova365 kalendarz został zaktualizowany o nowy dzień wolny od pracy, co zapewnia zgodność systemu z obowiązującymi przepisami.

KOMENTARZ EKSPERTA

Dzięki aktualizacji kalendarza w programie, 24 grudnia (Wigilia) jako nowy dzień wolny od pracy traktowany jest jak pozostałe dni ustawowo wolne, a tym samym jest prawidłowo uwzględniany w mechanizmie naliczania not odsetkowych oraz stosowania kursu walut z odpowiedniego poprzedniego dnia roboczego.

Kinga Świetlicka

Kierownik projektu Księgowość

SYSTEM KAUCYJNY

Handel i Magazyn

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1852).
- Ustawa z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2024 poz. 1911).
- Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie zmiany rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług.

PROJEKT: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12403152>

TERMIN WEJŚCIA W ŻYCIE

System kaucyjny obowiązuje od 1 października 2025. Pierwsze rozliczenia VAT z tytułu kaucji obowiązują od 1 lutego 2026 r.

JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO ZMIANY?

Celem wdrożenia systemu jest zwiększenie poziomu selektywnej zbiórki opakowań po napojach oraz podniesienie efektywności recyklingu, zgodnie z wymogami unijnymi w zakresie gospodarki obiegu zamkniętego.

System obejmuje:

- opakowania po napojach z tworzyw sztucznych o pojemności do 3 litrów,
- puszki metalowe do 1 litra,
- butelki szklane wielokrotnego użytku do 1,5 litra.

W momencie zakupu napoju w opakowaniu objętym systemem konsument uiszcza dodatkową opłatę – kaucję, która nie stanowi części ceny towaru i jest zwracana po oddaniu pustego opakowania do punktu zbiórki. Wysokość kaucji jest ustalona przepisami i jednolita dla danego rodzaju opakowania.

W systemie uczestniczy kilka rodzajów podmiotów, które pełnią różne funkcje:

- **Wprowadzający produkty w opakowaniach** (np. producenci napojów, importerzy) mają obowiązek przystąpienia do systemu kaucyjnego i zapewnienia finansowania jego funkcjonowania.
- **Detaliści i sieci handlowe** są odpowiedzialni za pobieranie kaucji od konsumentów i jej zwrot w momencie oddania opakowania. Sklepy o powierzchni powyżej 200 m² są zobligowane do przyjmowania zwrotów, natomiast mniejsze punkty handlowe mogą przystąpić do systemu dobrowolnie.
- Kluczową funkcję pełnią również **operatorzy systemów kaucyjnych** (podmioty reprezentujące) – specjalnie powołane podmioty, które będą rejestrowane przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska i odpowiedzialne za organizację przepływu opakowań, rozliczenia kaucji oraz sprawozdawczość.

Poniżej scharakteryzujemy ich najważniejsze obowiązki.

- **Wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje**

Wprowadzający, czyli producenci i importerzy napojów w opakowaniach objętych systemem kaucyjnym, są centralnym ogniwem systemu. Ich obowiązki wynikają zarówno z ustawy o gospodarce opakowaniami, jak i z ustawy o VAT.

Podmioty te muszą prowadzić elektroniczną ewidencję:

- obejmującą wszystkie opakowania wprowadzone do obrotu w danym roku, z podziałem na rodzaje opakowań, ich liczbę oraz wartość pobranej kaucji,
- odzwierciedlającą dane o zwróconych opakowaniach lub odpadach opakowaniowych – również z podziałem na ich rodzaj, liczbę i wartość zwróconej kaucji.

Przetestuj **enova365** za darmo!

SPRAWDŹ DEMO

W praktyce ewidencja wprowadzającego powinna być spójna z danymi prowadzonymi przez podmiot reprezentujący, z którym wprowadzający zawarł umowę. Dane te stanowią podstawę do określenia różnicy między wartością kaucji pobranej a zwróconej, co decyduje o wysokości podstawy opodatkowania VAT od niezwróconych kaucji.

Wprowadzający mają obowiązek przekazywać operatorowi dane o wszystkich opakowaniach wprowadzonych do obrotu, wraz z informacją o przypisanej stawce VAT dla danego produktu (np. 5% dla soków, 23% dla napojów gazowanych).

Dla celów podatkowych istotne jest, że pobranie kaucji nie stanowi obrotu opodatkowanego VAT, natomiast niezwrócona kaucja – jako definitywne przysporzenie – podlega opodatkowaniu według stawki właściwej dla towaru sprzedanego w danym opakowaniu. Dane ewidencyjne muszą zatem umożliwiać przyporządkowanie niezwróconych opakowań do konkretnych stawek VAT. W przypadku braku możliwości takiego przypisania, podatnik stosuje proporcję odpowiadającą strukturze sprzedaży.

- **Operatorzy systemu kaucyjnego (podmioty reprezentujące)**

Operator, czyli tzw. podmiot reprezentujący, odgrywa kluczową rolę w rozliczeniach systemu. To on zarządza środkami z pobranych kaucji i odpowiada za wyliczenie oraz wpłatę podatku VAT od niezwróconych kaucji. W świetle przepisów VAT podmiot reprezentujący jest płatnikiem podatku, który w imieniu wprowadzających oblicza i wpłaca VAT od niezwróconych kaucji na ich indywidualne mikrorachunki podatkowe.

Operator ma obowiązek prowadzenia szczegółowej ewidencji elektronicznej, z podziałem na poszczególnych wprowadzających, zawierającej dane o:

- liczbie i rodzaju wprowadzonych opakowań,
- wartości pobranej kaucji,
- liczbie zwróconych opakowań i odpadów,
- wartości zwróconej kaucji oraz przypisanych stawkach VAT.

Ewidencja ta jest podstawowym narzędziem rozliczeniowym i musi być przechowywana przez okres co najmniej 5 lat.

Podmiot reprezentujący powinien także zapewnić mechanizmy wymiany danych z innymi operatorami, ponieważ system kaucyjny dopuszcza sytuacje, w których opakowanie wprowadzone przez jednego producenta zostaje zwrócone do innego operatora. W takich przypadkach operatorzy dokonują rozliczeń między sobą, tak aby właściwy podmiot rozliczył VAT w odniesieniu do właściwego wprowadzającego.

Operatorzy muszą również przygotować się na obowiązek generowania zestawień i raportów na potrzeby organów podatkowych. Ustawa wymaga, by ewidencja mogła być udostępniona drogą elektroniczną na każde żądanie organu podatkowego.

• **Detaliści i jednostki handlu detalicznego**

Sklepy detaliczne i punkty handlowe uczestniczą w systemie kaucyjnym jako punkty sprzedaży i miejsca zwrotu opakowań. Detaliści o powierzchni powyżej 200 m² są zobowiązani do przyjmowania zwrotów, mniejsze sklepy mogą przystąpić do systemu dobrowolnie.

Choć nie mają oni obowiązku rozliczania VAT od niezwróconych kaucji (nie są podatnikami w tym zakresie), to muszą prowadzić odpowiednią ewidencję operacyjną potwierdzającą ilość pobranych i zwróconych opakowań oraz wartości przekazanych kaucji.

Z punktu widzenia fiskalnego istotne jest, że pobór i zwrot kaucji nie są ujmowane w części fiskalnej paragonu. Informacja o wysokości kaucji może natomiast pojawić się w części niefiskalnej dokumentu lub na fakturze jako informacja dodatkowa. Oznacza to konieczność dostosowania systemów kasowych i POS do prawidłowego oznaczania transakcji kaucyjnych.

Detaliści powinni również zapewnić zgodność danych o pobranych i zwróconych kaucjach z raportami przekazywanymi operatorowi systemu, który na tej podstawie prowadzi centralną ewidencję. W praktyce oznacza to, że sklepy muszą być przygotowane do przekazywania danych w formacie elektronicznym zgodnym ze strukturą wymaganą przez operatora (np. XML lub CSV).

• Rozliczenie kaucji w VAT

Firmy wprowadzające na rynek napoje w butelkach lub puszkach muszą raz w roku wykazać w JPK_V7 wartość niezwróconych kaucji oraz podatek VAT należny od tych kwot. Chodzi o sytuacje, gdy część opakowań nie wróciła do systemu – czyli kaucja została zatrzymana.

W JPK, zarówno w części deklaracyjnej, jak i ewidencyjnej, trzeba będzie wskazać:

- podstawę opodatkowania (czyli wartość niezwróconych kaucji),
- VAT należny od tej kwoty,
- dane tzw. podmiotu reprezentującego, który odpowiada za zapłatę podatku do urzędu skarbowego.

Sam podatnik (np. producent lub importer napojów) wykazuje kwoty w ewidencji, ale nie płaci VAT – robi to za niego operator systemu kaucyjnego.

Więcej na temat rozliczenia VAT od kaucji znajdziesz na stronie 20.

Umów prezentację **enova365**

UMÓW

W programie enova365 użytkownik może aktywować mechanizm kaucji oraz definiować wzorce opakowań kaucjonowanych i przypisywać je do konkretnych produktów. Do kartotek opakowań kaucjonowanych został dodany Rodzaj kaucji.

Każda transakcja sprzedaży z opakowaniami objętymi kaucją generuje automatycznie dokumenty kaucji. Automatycznie przeliczają się również ilości, co eliminuje ryzyko błędów.

System umożliwia ewidencjonowanie i raportowanie liczby wprowadzonych i zwróconych opakowań, a także ich rodzaj oraz wartość.

KOMENTARZ EKSPERTA

Przepływ informacji i rozliczenia między uczestnikami systemu kaucyjnego to niezbędny element jego skutecznego funkcjonowania. Powinni oni dostosować systemy ERP, ewidencję sprzedaży i procesy logistyczne do nowego modelu obiegu opakowań. W systemie enova365 już teraz można pogrupować kartoteki opakowań kaucjonowanych, a następnie policzyć, ile ich wydano, a ile opakowań zwrócono. Na podstawie wyliczonej różnicy możliwe jest uzupełnienie właściwych dokumentów księgowych i poprawne wypełnienie JPK_V7.

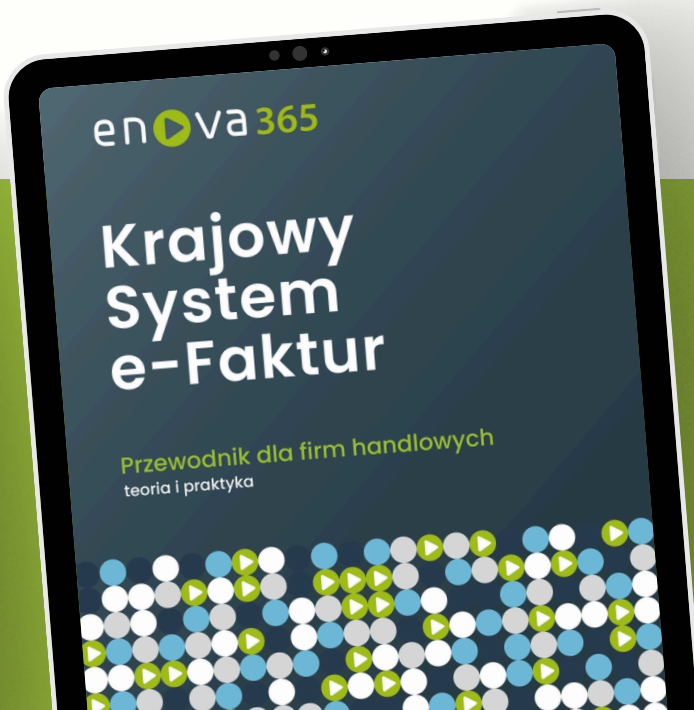
Piotr Stachel

Konsultant zespołu Handel

SPRAWDŹ NASZE SPECJALNE PUBLIKACJE

Pobierz dla biur

Pobierz dla firm

PODSTAWA PRAWNA

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (eIDAS).
- Ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz.U. 2020 poz. 2320).

TERMIN WEJŚCIA W ŻYCIE

W 2025 r. obowiązkiem korzystania z usługi e-Doręczeń objęte zostały pierwsze podmioty, m.in. podmioty publiczne, podmioty niepubliczne zarejestrowane w KRS i nowe podmioty rejestrujące się w CEiDG.

- Od 01.10.2026 r. – obowiązkiem zostaną objęte podmioty gospodarcze zarejestrowane w CEiDG do 31.12.2024.
- Od 01.10.2029 r. – sądy i trybunały, prokuratura, organy ścigania i Służba Więzienna.

CZYM SĄ E-DORĘCZENIA?

e-Doręczenia to publiczna usługa rejestrowanego doręczenia elektronicznego (PURDE), czyli elektroniczny następca listu poleconego za potwierdzeniem odbioru. Zgodnie z obowiązującym prawem, dokument elektroniczny ma taką samą moc prawną jak jego tradycyjny, papierowy odpowiednik. Usługa służy do kontaktu i wymiany korespondencji między instytucjami publicznymi a obywatelami, przedsiębiorstwami oraz organizacjami pozarządowymi. System ten nie obejmuje korespondencji rejestrowanej wymienianej wyłącznie między obywatelami ani między obywatelem a przedsiębiorstwem.

Każdy użytkownik po złożeniu wniosku otrzymuje indywidualny adres e-Doręczeń i dostęp do elektronicznej skrzynki, z poziomu której może odbierać i wysyłać wiadomości. Dla każdej wiadomości można pobrać prawnie wiążący dowód, który potwierdza tożsamość nadawcy i odbiorcy, a także datę i czas wysłania oraz doręczenia.

Choć usługa staje się obowiązkowa stopniowo, zgodnie z harmonogramem dostępnym na stronie: <https://www.gov.pl/web/e-doreczenia/harmonogram>, w 2026 r. obejmie już wszystkie podmioty zarejestrowane w CEIDG.

Osoby, które nie aktywowały jeszcze skrzynki, mogą skorzystać z usługi hybrydowej: urząd wyśle dokument elektroniczny, który następnie trafi do wyznaczonego operatora publicznej usługi hybrydowej (na ten moment Poczta Polska S.A.), gdzie zostanie automatycznie (bez wglądu osób trzecich w treść) wydrukowany i wysłany do adresata.

INTEGRACJA ENOVA365 Z E-DORĘCZENIAMI

W celu wsparcia klientów enova365 w procesie wdrażania usługi e-Doręczenia przygotowaliśmy rozwiązanie umożliwiające integrację tego systemu bezpośrednio z oprogramowaniem ERP enova365. Dzięki temu zapewniamy nie tylko możliwość przyjmowania i wysyłania wiadomości, ale także pełną obsługę kancelaryjną w oparciu o moduł DMS i procesy Workflow.

KORZYŚCI INTEGRACJI:

- **Szybkość** – nie musisz stać w kolejce ani czekać na listonosza. Nie musisz drukować dokumentów, bo możesz je przetwarzać w systemie enova365.
- **Obsługa w jednym systemie** – pracujesz w jednej aplikacji i masz dostęp do wszystkich możliwości enova365.
- **Rejestracja** – zawsze pobieramy potwierdzenie wysyłki i dostarczenia wiadomości. Masz dzięki temu pewność, że ona nie zaginie i dotrzymane zostaną terminy urzędowe.
- **Elastyczność** – enova365 dostarcza kompletne rozwiązanie do przetwarzania wiadomości z e-Doręczeń. Ale to Ty decydujesz z jakich elementów skorzystasz.
- **Oszczędności operacyjne** – całość obsługi dokumentów wykonywana jest elektronicznie. Nie płacisz za wydruk, kopertę i znaczek, nie musisz drukować dokumentów po otrzymaniu, bo całość obsługi masz zapewnioną z poziomu enova365.

JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO ZMIANY?

- Załóż i aktywuj skrzynkę e-Doręczeń za pomocą profilu zaufanego lub aplikacji mObywatel.
- Zainstaluj enova365 z dodatkiem Soneta e-Doręczenia.
- Skonfiguruj dostęp enova365 do e-Doręczeń.

CENTRALNY REJESTR UMÓW JEDNOSTEK SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2009 nr 157 poz. 1240).
- Rządowy projekt ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw oraz o zmianie niektórych innych ustaw. (<https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=1863>).

TERMIN WEJŚCIA W ŻYCIE

Od 1 lipca 2026 r. obowiązkiem objęte zostaną wszystkie jednostki sektora finansów publicznych.

CEL I ZAKRES CRU

Zgodnie z projektem ustawy, jednostki sektora finansów publicznych są zobligowane do rejestrowania w Centralnym Rejestrze Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych (CRU) informacji o umowach, których są stroną. Obowiązek dotyczy umów stanowiących zamówienie publiczne w rozumieniu ustawy Prawo zamówień publicznych niezależnie od ich wartości.

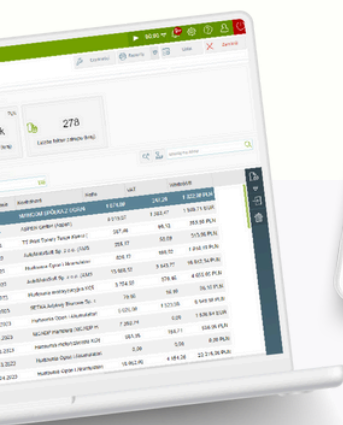
Głównym celem CRU jest zapewnienie przejrzystości w wydatkowaniu środków publicznych, zgodnie z zasadą jawności określonej w ustawie o finansach publicznych. Publiczny charakter Rejestru zwiększy kontrolę społeczną nad wydatkami jednostek sektora finansów publicznych. Ma się to przełożyć na większe zaufanie do sposobu zarządzania pieniędzmi publicznymi.

INTEGRACJA ENOVA365 Z CRU

Klienci enova365, którzy będą zobowiązani do przekazywania informacji do CRU, będą mogli skorzystać z wewnętrznego rejestru umów. Automatycznie trafią do niego dane dotyczące umów wygenerowanych w systemie ERP, które podlegają obowiązkowi rejestracji w CRU.

Zakres danych ujawnianych w CRU obejmuje m.in. numer i datę umowy, strony, przedmiot, wartość, okres obowiązywania, czy źródła finansowania. Wyłączenia dotyczą niektórych podmiotów m.in. służb specjalnych, placówek zagranicznych RP oraz przedmiotów zamówień – objętych ochroną informacji niejawnych.

Po wdrożeniu systemu teleinformatycznego do obsługi Centralnego Rejestru Umów (CRU) przygotujemy narzędzia umożliwiające przesyłanie oraz aktualizację danych pomiędzy systemem enova365 a rozwiązaniem publicznym. Dzięki temu każda umowa przekazana do CRU będzie zarejestrowana w systemie ERP, co zapewni szybką i płynną wymianę danych.

Umów prezentację **enova365**

UMÓW

KOMENTARZ EKSPERTA

e-Doręczenia, Centralny Rejestr Umów, a wcześniej KSeF – wszystkie te rozwiązania mają wspólny mianownik: cyfryzację, automatyzację i eliminację błędów. Możemy powiedzieć, że to nie tylko narzędzia, ale fundamenty nowoczesnej administracji i biznesu.

Jako producent systemu ERP od lat obserwujemy rosnące znaczenie integracji z systemami publicznymi. Dlatego w enova365 dbamy o to, by użytkownik mógł działać w jednym, spójnym środowisku, bez konieczności przełączania się między aplikacjami lub ręcznego przenoszenia danych.

Dzięki integracjom z e-Doręczeniami, CRU czy KSeF, użytkownik może pracować na znanych mu formularzach, mając jednocześnie pewność, że dane są przesyłane zgodnie z obowiązującymi standardami. O ich poprawność zadba nasza logika biznesowa.

Miłosz Papla

Zastępca kierownika projektu Workflow&DMS

Chciałbyś otrzymywać od nas więcej informacji?

Zapisz się na nasz newsletter

Otrzymuj aktualizacje publikacji, informacje o zmianach w przepisach oraz porady ekspertów, które pozwolą Ci uniknąć błędów w Twojej pracy.

DOŁĄCZ DO NEWSLETTERA

Soneta sp. z o. o.

ul. Wadowicka 8A
30-415 Kraków

Sekretariat

tel: +48/12 349 28 00

Dział wsparcia sprzedaży:

tel: +48/12 349 28 71

E-mail:

kontakt@enova.pl

www:

www.enova.pl